

Alimentatie

Carlijn van der Vegt-Boshouwers

Duur van de onderhoudsverplichting

Kinderen

- Tot 21 jaar zonder toets behoeftigheid.
- Vanaf 21 jaar met toets behoeftigheid / op grond van afspraak in ouderschapsplan.

Ex-echtgenoten

- Artikel 1:157 en 1:401 BW *OULD* blijven van toepassing in zaken waarin de onderhoudsbijdrage is afgesproken of bepaald voor 1 januari 2020. Ook wanneer er daarvoor geen bijdrage is afgesproken of vastgesteld! Maximaal 12 jaar.
- Echtscheidingsverzoeken ingediend op 1 januari 2020 of later -> 1:156 BW en 1:157 BW *NIEUW*.

Duur van de onderhoudsverplichting - vervolg

Artikel 1:157 BW *NIEUW*

Hoofdregel: 50% van de duur van het huwelijk met een *maximum* van 5 jaar.

Afwijkingen

- meer dan 15 jaar getrouwd op moment indiening verzoek EN minder dan 10 jaar voor eigen AOW-leeftijd -> tot moment bereiken AOW-leeftijd
- meer dan 15 jaar getrouwd op moment indiening verzoek EN geboren voor 1 januari 1970 + meer dan 10 jaar voor eigen AOW-leeftijd -> *maximaal* 10 jaar

Duur van de onderhoudsverplichting - vervolg

- samen kinderen? -> tot jongste kind 12 jaar wordt
- NB: lid 5 -> langste termijn geldt!

Echter: Rechtbank Oost-Brabant 17 januari 2023
ECLI:NL:RBOBR:2023:1139 (syllabus)

Duur van de onderhoudsverplichting - vervolg

Artikel 1:157 lid 6 BW (nieuw)

- **Onderhoudsverplichting vangt aan op dag inschrijving es-beschikking. Dan pas vast te stellen tot wanneer de onderhoudsverplichting duurt ivm duur van het huwelijk.**
- **Meteen bij aanvang dossier controleren welke termijn geldt voor je cliënt of wederpartij!**
- **In rekenprogramma's na te gaan welke termijn en wanneer einde van rechtswege.**
- **Betreft altijd een *maximum* termijn! Dus geen garantie.**

Afwijken van het rapport

- **Is er aanleiding af te wijken van de richtlijn? Stelplicht!**

Paragraaf 7.2.1.

- **Niet-vermijdbare en niet-verwijtbare lasten**
- **Bijvoorbeeld huwelijkse schulden (wat zegt de HR trouwens?)**
- **Advocaatkosten vallen hier in beginsel niet onder (uitzondering ECLI:GHARL:2020:9650 en ECLI:NL:GHARL:2020:10788, noodzaak om te verwerpen in omgangskwestie)**

Afwijken van het rapport - vervolg

Paragraaf 7.2.2. – woonlasten

- **NB: dit is wat anders dan het nieuwe woonbudget!**
- **NB: dit is wat anders dan een beroep op de aanvaardbaarheidstoets!**
- **Dubbele woonlasten in scheidings situatie. Rekenen (aan beide zijden!) met *werkelijke* lasten.**
- **Rechter gaat in vovo vaak uit van werkelijke lasten bij onderhoudsplichtige, maar vergeet woonlasten onderhoudsgerechtigde te corrigeren.**

Afwijken van het rapport - vervolg

- **Paragraaf 7.2.3 – aanvaardbaarheidstoets**
- **Alleen als beroep op paragraaf 7.2.1. danwel 7.2.2. geen mogelijkheid is of het subsidiair inzetten.**
- **Wordt in de praktijk weinig ingezet. Kans op succes lijkt niet groot. Verplichting om concreet te onderbouwen.**
- **Indien tekst letterlijk wordt genomen: alleen beroep mogelijk voor onderhoudsplichtige.**

De nieuwe richtlijn

Waarom een nieuwe richtlijn?

Hoge Raad 16 april 2021 ECLI:NL:HR:2021:586

- Op zich is het hanteren van een forfaitair systeem niet in strijd met de wettelijke maatstaven.
- Indien er onvoldoende draagkracht is EN de werkelijke woonlasten *duurzaam aanmerkelijk* lager zijn moet rechter nagaan of, indien gerekend wordt met werkelijke woonlast, de bijdrage hoger zou zijn.
- Is dat het geval dan moet de rechter deze hogere bijdrage opleggen OF motiveren waarom hij daar, gezien overige omstandigheden, daar niet toe over gaat.

De nieuwe richtlijn

1. **1 systeem voor KAL en PAL**
2. **eenvoud en meer voorspelbaarheid**
3. **voorkomen dat er -op basis van een forfaitaire woonlast- een tekort aan draagkracht is voor KAL terwijl er bij de onderhoudsplichtige ex-partner wel draagkracht is voor PAL op basis van (wel of niet delen van) de werkelijke woonlast**
4. **minder discussies tussen de betrokken partijen**
5. **uit WODC-rapport “Alimentatie van nu” (2021) blijkt dat forfaitaire PAL breed wordt gedragen**

De nieuwe richtlijn

- **wettelijke bepalingen: behoefte en draagkracht**
- **richtlijn in de zin van 79 Ro**
- **tegemoetkoming aan de stelplicht**

zie o.a. Gerechtshof Den Haag 15 juni 2016

ECLI:NL:GHDHA:2016:1736. Later genuanceerd door Hoge Raad.

De nieuwe richtlijn

Overgangsrecht

- **ingangsdatum voor 1 januari 2023**
- **ingangsdatum na 1 januari 2023**

De nieuwe richtlijn

Nieuwe systeem een wijziging van omstandigheden?

Zie o.a. rapport 2015 pagina 4

“De nieuwe rekenwijze is echter geen aanleiding om zonder wijziging van omstandigheden de nieuwe wijze van berekening van kinderalimentatie toe te passen.”

De nieuwe richtlijn

1. draagkracht voor partneralimentatie wordt nu ook forfaitair berekend:

60% van $[NBI - (30\% NBI + 1.175^*)]$

2. woonlasten (30% NBI) wordt “woonbudget”**)
3. jusvergelijking is vervangen door een “inkomensvergelijking”

*) tarief 2023

**) ook voor kinderalimentatie!

De nieuwe richtlijn

Woonbudget bij koopwoning

- **rente eigenwoningschuld (minus fiscaal voordeel)**
- **gangbare aflossingen, inleg spaar- of beleggingspolissen**
- **premie opstalverzekering**
- **lokale belastingen**
- **polder- en waterschapslasten**
- **onderhoud**

De nieuwe richtlijn

Woonbudget bij huurwoning

- **huur (minus huurtoeslag)**
- **(verplichte) servicekosten**
- **lokale belastingen**

De nieuwe richtlijn

Woonbudget bij zowel koop als huurwoning

- **Redelijke kosten voor gas, water & licht vallen, voor zover deze niet uit de bijstandsnorm kunnen worden voldaan, (ook) binnen het woonbudget.**

De nieuwe richtlijn

Werkelijke lasten lager dan woonbudget

- a) er kan niet in de behoefte worden voorzien
- b) werkelijke woonlasten duurzaam lager
- c) werkelijke woonlasten aanmerkelijk lager

De nieuwe richtlijn

Werkelijke lasten hoger dan woonbudget

- a) is de werkelijke woonlast niet-vermijdbaar ?**
- b) is de werkelijke woonlast niet-verwijtbaar ?**
- c) is er compensatie elders binnen het budget mogelijk ?**

De nieuwe richtlijn

Wanneer rekening houden met ander woonbudget?

- **Gerechtshof Arnhem – Leeuwarden 2 november 2021
ECLI:NL:GHARL:2021:10212**
- **Rechtbank Amsterdam 4 mei 2022 ECLI:NL:RBAMS:2022:3727**

De nieuwe richtlijn

Wanneer rekening houden met ander woonbudget?

- **Gerechtshof Arnhem – Leeuwarden 31 augustus 2021
ECLI:NL:GHARL:2021:8424**
- **Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 23 september 2021
ECLI:NL:GHARL:2021:9003**

De nieuwe richtlijn

Wanneer rekening houden met ander woonbudget?

- **Rechtbank Gelderland 12 december 2022
ECLI:NL:RBGEL:2022:6889**
- **Rechtbank Amsterdam 30 maart 2022
ECLI:NL:RBAMS:2022:1623**

De nieuwe richtlijn

Energielasten

- **Rechtbank Zeeland West Brabant 28 november 2022
ECLI:NL:RBZWB:2022:7161**

De nieuwe richtlijn

Draagkrachtloos inkomen voor PAL

60% van [NBI – (30% NBI + 1.175*)] * (tarief 2023)

bijstandsnorm	€ 1.196	
wooncomponent in bijstandsnorm	<u>€ 223</u>	
bijstandsnorm zonder woonkosten		€ 973
ziektekosten	€ 157	
ziektekostencomponent in bijstandsnorm	<u>€ 3</u>	
totaal ziektekosten		€ 154
onvoorzien		<u>€ 50</u>
totaal (afgerond op € 5)		€ 1.175

De nieuwe richtlijn

Incidentele tegenvallers?

- elders in budget
- € 50 (“onvoorzien”)
- 40% “vrije ruimte”

-

De nieuwe richtlijn

Wanneer rekening houden met extra last?

- **Gerechtshof 's-Hertogenbosch 17 maart 2022
ECLI:NL:GHSHE:2022:874**
- **Gerechtshof 's-Hertogenbosch 8 december 2022
ECLI:NL:GHSHE:2022:4453**

De nieuwe richtlijn

Wanneer rekening houden met extra last?

- **Rechtbank Rotterdam 23 november 2022
ECLI:NL:RBROT:2022:10247**
- **Gerechtshof 's-Hertogenbosch 8 december 2022
ECLI:NL:GHSHE:2022:4453**

De nieuwe richtlijn

Let op!

“De expertgroep beveelt aan om bij het bepalen van de aanvullende behoefte van de onderhoudsgerechtigde ouder op het (redelijkerwijs te verwerven) netto inkomen het aandeel van die ouder in de kosten van kinderen in mindering te brengen, voor zover dat aandeel meer is dan het kindgebonden budget.”

De nieuwe richtlijn

Jusvergelijking is vervangen door inkomensvergelijking

- **De woonlasten zijn uit jusvergelijking gehaald ter voorkoming van discussie over daadwerkelijke woonlasten achteraf.**
- **Op basis van huwelijkse welstand een gelijke woonbehoefte, maar een gelijke woonbehoefte vergelijken heeft geen effect.**

De nieuwe richtlijn

Onderhoudsplichtige		Onderhoudsgerechtigde	
NBI volgens post 120	€	NBI volgens post 120	€
Af: niet vermijdbare lasten	€ <u>....</u>		
Resteert	€		
Af: aandeel in kosten kinderen	€ <u>....</u>	Af: aandeel in kosten kinderen	€
		Minus ontvangen KGB	€ <u>....</u>
		totaal kosten kinderen (KGB > aandeel: 0)	€
Inkomen voor vergelijking	€	Inkomen voor vergelijking	€

De nieuwe richtlijn

Aandachtspunten inkomensvergelijking

- **woonlasten**
- **samenwonen**
- **KGB bij onderhoudsplichtige**
- **KBG hoger dan eigen aandeel**
- **7.2 lasten bij onderhoudsgerechtigde**

De nieuwe richtlijn

Andere aandachtspunten in rapport 2023

- in de tabellen eigen aandeel wordt vanaf 2023 gerekend met een gemiddeld bedrag aan te ontvangen kinderbijslag. Het puntensysteem is daarmee vervallen.
- de reiskosten woon-werkverkeer op pagina 36 zijn verhoogd van € 0,125 naar € 0,19 per kilometer.

De nieuwe richtlijn

“De WSF kan de student onder voorwaarden aanspraak geven op een basisbeurs, een basislening, een aanvullende beurs of aanvullende lening en een collegegeldkrediet. Afhankelijk van het niveau van de opleiding zijn de basisbeurs en de aanvullende beurs een gift, of kunnen zij dat worden indien binnen de diplomatermijn van 10 jaren een diploma wordt gehaald (prestatiebeurs). Zowel voor de gift als de prestatiebeurs geldt dat deze als behoefteverlagend wordt aangemerkt. Van een student mag in redelijkheid worden verlangd dat binnen de genoemde termijn een diploma wordt gehaald. De basislening, de aanvullende lening en het collegegeldkrediet moeten wel altijd worden terugbetaald, zodat deze niet worden aangemerkt als behoefteverlagend”.”

Zie pagina 14 rapport

Jurisprudentie actueel in syllabus

Dank voor uw aandacht!

Vragen nu of later?

**Carlijn van der Vegt-Boshouwers
SCG Advocaten**

cvandervegt@scg-advocaten.nl

+31 88 909 49 00

